

Thurø Ridelaug

Att.: Jonna Kvist Stripp

Kystdirektoratet

J.nr. 20/02260-11

Ref. Johanne Raakjær Nielsen

05-10-2020

Dispensation til ride- og vandresti med tilhørende friluftfaciliteter i tre skove på Thurø inden for strandbeskyttelseslinjen på ejendommene matr. nr. 15f, 84a, 84b, 85 og 86 Thurø By. Thurø, i Svendborg Kommune

Ansøgning

Du har på vegne af Thurø Ridelaug den 2. juli 2020 søgt om dispensation fra naturbeskyttelseslovens¹ §15 til ride- og vandresti med pictogrampæle, to informationsstandere, tre bordebenke og tre bomme til heste inden for strandbeskyttelseslinjen på ejendommen matr. nr. 15f, 84a, 84b, 85 og 86 Thurø By. Thurø, i Svendborg Kommune.

Afgørelse

Kystdirektoratet giver hermed dispensation i medfør af naturbeskyttelseslovens² § 65b, stk. 1, jf. § 15, til ride- og vandresti med pictogrampæle, to informationsstandere, tre bordebenke og tre bomme til heste.

Dispensationen vedrører *alene* strandbeskyttelseslinjen. Andre tilladelser efter anden lovgivning kan være nødvendige.

Dispensationen må ikke udnyttes før klagefristens udløb - se nærmere i afsnittet om klagevejledning nedenfor. Hvis der bliver klaget over afgørelsen kan dispensationen ikke udnyttes, før klagesagen er færdigbehandlet, medmindre Miljø- og Fødevareklagenævnet konkret bestemmer andet.

Tilladelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 3 år efter, at den er meddelt jf. Naturbeskyttelseslovens § 66, stk. 2.

Redegørelse for sagen

Der er søgt om dispensation til at etablere en ride/vandresti med pictogrampæle, to informationsstandere, tre bordebenke og tre bomme til heste inden for strandbeskyttelseslinjen. Ansøger ønsker at etablere stierne i tre forskellige skove på Thurø (fig. 1).

¹ Lovbekendtgørelse nr. 240 af 13. marts 2019 af lov om naturbeskyttelse.

² Lovbekendtgørelse nr. 240 af 13. marts 2019 af lov om naturbeskyttelse

Følgende navne bruges i afgørelsen om de tre skove:

- Den vestlige skov: matr. nr. 85 Thurø By, Thurø
- Smørmose Skov: matr. nr. 84a og 84b Thurø By, Thurø
- Østerskov: matr. nr. 15f og 86 Thurø By, Thurø

Fig. 1. Ortofoto 2020 af den vestlige skov (øverst til venstre), Smørmose skov (øverst til højre) og Østerskov (nederst). Det orange skraverede område markerer det strandbeskyttede areal. De røde streger markerer de vejledende matrikelskel.

Ansøger oplyser at det ansøgte er en del af projekt "Ud i naturen til hest og til fods". Thurø Ridelaug ønsker at forbedre adgangsforholdene i skovene, og har modtaget støtte bl.a. fra LAG-SØM, Friluftsrådet og Svendborg kommune.

Ansøger ønsker at etablere en grusbelagt ride- og vandresti, som allesammen ligger inde i skovene og vil ikke være synlige fra kystlinien. Nogle er eksisterende stier, nogle stier udvides og der etableres også helt nye stier (fig. 2, 3 og 4). Bredden på stierne ønskes max at være 2 m og andre smallere (ridespor). Stierne afmærkes med pictogrampæle af træ - ca. 30 stk (max 80 cm i højde med pictogram på 10x10 cm). Der planlægges ca. 3 mindre info standere ved indgangene til skoven (to inden for strandbeskyttelseslinjen) med en ønsket højde på 2,9 m og skiltestørrelse på A3 eller A2. Se fig. 2, 3 og 4 for placering af pictogrammerne (P) og infostanderne (I).

Derudover ansøges der om at opsætte tre bordbænkesæt på to forskellige lokaliteter (to i Østerskov og en i den vestlige skov). Ved de to bordbænke-lokaliteter ønskes der også opsat en hestebom, samt en hestebom ved parkeringspladsen i Østerskov. Der ønskes en bom, som har en rund stamme ca. 4 m, lagt på langs oven på træstolper af ca. 1 m. højde. Se fig. 2 og 4 for placering af bordbænkesæt (*) og bomme (* og trekant), og fig. 5. for billedeksempel på bordbænkesæt og bom.

Fig. 2. Kort fra ansøger over den vestlige skov med de ønskede stier, bordbænkesæt og infostander.

Fig. 3. Kort fra ansøger over Smørmose Skov med den ønskede sti.

Fig. 4. Kort fra ansøger over Østerskov med de ønskede stier, bordbænkesæt, infostandere og hestebomme.

Fig. 5. Billedeksempel på bordbænkesæt (venstre) og hestebom (højre).

Alle tre skove er registreret som fredskov og de to sydligste skove er desuden omfattet af skovbyggelinje. Derudover er der registreret beskyttede sten- og jorddiger flere steder i skovene, samt registreret §3 beskyttede søer, vandløb og en mose på matriklerne i henhold til Naturbeskyttelsesloven.

Lovgivning

Af naturbeskyttelseslovens § 15 fremgår det, at der ikke må foretages ændringer i tilstanden af strandbredder eller af andre arealer, der ligger mellem strandbredden og strandbeskyttelseslinjen. Der må ikke etableres hegn, placeres campingvogne og lignende, og der må ikke foretages udstykning, matrikulering eller arealoverførsel, hvorved der fastlægges skel.

Forbuddet mod tilstandsændringer betyder bl.a., at der ikke må opføres bebyggelse, foretages terrænændringer eller etableres beplantning inden for strandbeskyttelseslinjen.

Der kan gøres undtagelse fra bestemmelsen, jf. naturbeskyttelseslovens § 65b.

Strandbeskyttelseslinjen administreres meget restriktivt. Af hensyn til de nationale interesser, der er knyttet til kystområderne, dispenseres der kun, når der foreligger en begrundelse herfor, og når dispensationen vil være uden konsekvenser for den fremtidige administration af strandbeskyttelseslinjen.

Før der gives dispensation fra strandbeskyttelseslinjen, skal der ifølge bekendtgørelse nr. 1595 af 6. december 2018 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter, foretages en vurdering af, om det ansøgte i sig selv, eller i forbindelse med andre planer og projekter, kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt. I så fald skal der foretages en nærmere konsekvensvurdering af projektets virkninger på Natura 2000-området under hensyn til bevaringsmålsætningen for det pågældende område. Viser vurderingen, at projektet vil skade det internationale naturbeskyttelsesområde, kan der ikke meddeles dispensation til det ansøgte.

Der kan endvidere ikke gives dispensation fra naturbeskyttelseslovens § 15, hvis det ansøgte kan beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyre- og plantearter, der fremgår af habitatdirektivets bilag IV.

Vurdering efter lovgivning om international naturbeskyttelse

Natura 2000:

Skovene er beliggende op til Natura 2000-område nr. 242 'Thurø Rev' (habitatområde nr. 242) og ca. 4 km fra Natura 2000-område nr. 127 'Sydfynske Øhav' (Habitatområde 111 og fuglebeskyttelsesområde nr. 71), jf. bekendtgørelse nr. 1595 af 6. december 2018 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter.

Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 242		
Naturtyper:	Sandbanke (1110)	Lagune* (1150)
	Bugt (1160)	Rev (1170)
	Enårig strandengsvegetation (1310)	Strandeng (1330)
	Næringsrig sø (3150)	Kalkoverdrev* (6210)
	Surt overdrev* (6230)	

Naturtyper der udgør det gældende udpegningsgrundlag for Natura 2000-området. Tal i parentes henviser til de talkoder, som benyttes for naturtyper fra habitatdirektivets bilag 1. * angiver at der er tale om en prioriteret naturtype. Udpegningsgrundlag for habitatområder og fuglebeskyttelsesområder er blevet revideret som beskrevet i basisanalysen.

Naturtypen *Flerårig vegetation på stenede strande (1220)* er foreslået tilføjet udpegningsgrundlag 242 i den kommende Natura 2000-plan for 2022-2027.

Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 111		
Naturtyper:	Sandbanke (1110)	Vadeflade (1140)
	Lagune* (1150)	Bugt (1160)
	Rev (1170)	Strandvold med enårige planter (1210)
	Strandvold med flerårige planter (1220)	Kystklint/klippe (1230)
	Enårig strandengsvegetation (1310)	Strandeng (1330)
	Forklit (2110)	Hvid klit (2120)
	Grå/grøn klit (2130)	Kransnålalge-sø (3140)
	Næringsrig sø (3150)	Vandløb (3260)
	Tørt kalksandsoverdrev* (6120)	Kalkoverdrev* (6210)
	Surt overdrev* (6230)	Tidvis våd eng (6410)
	Urtebræmme (6430)	Avneknippemose* (7210)
	Kildevæld* (7220)	Rigkær (7230)
	Bog på muld (9130)	Ege-blandskov (9160)
	Skovbevokset torvemose* (91D0)	Elle- og askeskov* (91E0)
	Arter:	
	Skæv vindelsnegl (1014)	Sumpvindelsnegl (1016)
	Stor vandsalamander (1166)	Klokkefrø (1188)

Naturtyperne *Ret næringsfattige søer (3130)* og *Brunvandede søer (3160)* er foreslået tilføjet udpegningsgrundlag 111 i den kommende Natura 2000-plan for 2022-2027.

Udpegningsgrundlag for Fuglebeskyttelsesområde nr. 71		
Fugle:	rørdrum (Y)	knopsvane (T)
	sangsvane (T)	mørkbuget knortegås (T)
	troldand (T)	edderfugl (T)
	hvinand (T)	toppet skallesluger (T)
	havørn (TY)	rørhøg (Y)
	pletet rørvagtel (Y)	engsnarre (Y)
	blishøne (T)	klyde (Y)
	almindelig ryle (Y)	brushane (Y)
	sorthovedet måge (Y)	splitterne (Y)
	fjorderne (Y)	havterne (Y)
	dvärgterne (Y)	mosehornugle (Y)

Fuglene *Bjergand* og *Rødrygget Tornskade* er foreslået tilføjet udpegningsgrundlag 71 i den kommende Natura 2000-plan for 2022-2027.

Østerskov ligger lige nord for Natura 2000 område nr. 242, og derved ligger skoven lige nord for kortlagt habitatnaturtyperne kalkoverdrev (6210) og strandeng (1330).

Det er Kystdirektoratets vurdering, at det ansøgte ikke i sig selv, eller i forbindelse med andre planer og projekter, kan påvirke Natura 2000-områderne væsentligt. Ved vurderingen har vi særligt lagt vægt på at det ansøgte er uden for Natura 2000-område 242 og har en afstand på over 4 km til Natura 2000-område 127, samt over 4 km til nærmeste potentielle levested for fugle på udpegningsgrundlaget for fuglebeskyttelsesområdet. Derudover lægges der vægt på at stierne etableres uden for beskyttet natur og at en stor del af stierne i forvejen eksisterer i skovene med en del besøgende. Det ansøgte vil således efter Kystdirektoratets vurdering ikke medføre en væsentlig påvirkning af de naturtyper, levesteder og arter, som områderne er udpeget for at bevare, og der er derfor ikke behov for en nærmere konsekvensvurdering.

Bilag IV-arter:

Der er ved gennemgang af data fra Danmarks Miljøportal fundet registrering af stor vandsalamander og springfrø i en af de §3 beskyttede søer i Østerskov. Derudover er der nede på strandengene syd for Østerskov registreret strandtudse.

Da skovene i forvejen er velbenyttet til orientersløb, ridning, skovbørnehave og udflugtsmål for mange i nærområdet (sommerhuse, Thurø By og Svendborg), vurderer Kystdirektoratet, at det ansøgte ikke vil påvirke arterne og deres yngle- og rasteområder væsentligt. Ved vurderingen er der særligt lagt væk på at det ansøgte etableres uden for de beskyttede naturtyper (både søer, samt strandenge og overdrev syd for), og derved ikke påvirkes.

På denne baggrund finder Kystdirektoratet samlet set, at etablering af stisystemet og friluftfaciliteterne i skovene ikke vil medføre beskadigelse af plantearter eller yngle eller rasteområder for de dyrearter, herunder stor vandsalamander, springfrø og strandtudse, der fremgår af habitatdirektivets bilag IV.

Begrundelse for afgørelsen

Det ansøgte ligger inden for strandbeskyttelseslinjen og forudsætter derfor dispensation efter naturbeskyttelsesloven.

Det fremgår af lovbemærkningerne til en ændring af naturbeskyttelsesloven i 1994 - "kystloven" - at det i overensstemmelse med hidtidig praksis vil være muligt at etablere mindre foranstaltninger til støtte for friluftslivet og dermed til fremme af turismen. Mindre foranstaltninger er f.eks. toiletbygninger, informationstavler og skilte samt andre beskedne opholdsfaciliteter. Der forudsættes, at anlægget placeres og udføres under hensyntagen til den omgivende natur.

Der er søgt om dispensation til at etablere en ride- og vandresti med pictogrammer, informationsskilte, hestebomme og bordbænkesæt, der er frit tilgængelige for områdets besøgende, og som tjener et offentligt formål til støtte for friluftslivet.

Kystdirektoratet vurderer, at der tale om beskedne anlæg, som ikke vil påvirke oplevelsen af kystlandskabet nævneværdigt, hvor der lægges vægt på at alle faciliteter placeres i fredskov, samt i tilknytninger til allerede eksisterende stier og veje. Derudover er der lagt vægt på at skovene i forvejen benyttes jævnlige af de nærliggende sommerhusområder, skovbørnehave og spejderlejr på Revet, samt til f.eks. orienteringsløb og ridning.

Kystdirektoratet vurderer således, at en dispensation til det ansøgte er i overensstemmelse med ovennævnte praksis.

Kystdirektoratet har vurderet det ansøgte i forhold til international lovgivning om naturbeskyttelse (se særskilt afsnit herom) og konkluderet, at det ansøgte ikke vil påvirke de nærliggende Natura 2000-områder væsentligt og ikke vil medføre beskadigelse/ødelæggelse af plantearter eller yngle- eller rasteområder for de dyrearter, der fremgår af habitatdirektivets bilag IV.

Efter en samlet vurdering og på ovenstående grundlag meddeler Kystdirektoratet dispensation til det ansøgte.

Klagevejledning

Kystdirektoratets afgørelse kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet.

Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes fristen dog altid fra bekendtgørelsen. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller helligdag, forlænges klagefristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Der klages via Klageportalen, som der er et link til på forsiden af www.naevneneshus.dk. Klageportalen ligger på www.borger.dk og www.virk.dk. Man logger på via www.borger.dk eller www.virk.dk typisk med NEM-ID. Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen. Det koster 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer i gebyr at indgive en klage. Gebyret betales med betalingskort i Klageportalen.

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis man ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal man sende en begrundet anmodning til Kystdirektoratet. Kystdirektoratet videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt anmodningen kan imødekommes.

Fristen for eventuelt søgsmål ved domstolene er 6 måneder, jf. § 88, stk. 1, i naturbeskyttelsesloven.

Med venlig hilsen

Johanne Raakjær Nielsen
+45 20 86 07 38
jorni@kyst.dk

Afgørelsen er sendt til:

- Svendborg Kommune, svendborg@svendborg.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, dn@dn.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, Svendborg, svendborg@dn.dk
- Friluftsrådet centralt, fr@friluftsradet.dk
- Friluftsrådet, Kreds Sydfyn, sydfyn@friluftsradet.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, natur@dof.dk
- Dansk Ornitologisk Forening Svendborg, svendborg@dof.dk
- Dansk Botanisk Forening, Fynskredsen, fynskredsen@botaniskforening.dk
- Svendborg Museum, info@svendborgmuseum.dk
- Foreningen for Bygnings- og Landskabskultur for Sydfyn v/ Rudi Rusfort Kragh, formanden@bygland-sydfyn.dk
- Dansk Kano og Kajak Forbund, miljo@kano-kajak.dk
- Danmarks Jægerforbund, sager@jaegerne.dk
- Miljøstyrelsen, ojl@mst.dk;
- Naturstyrelsen Fyn, fyn@nst.dk, idvmi@nst.dk
- Thurø Skove